

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 2.3.2006
KOM(2006) 85 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

Arengu rahastamine ja abi tulemuslikkus –

ELi abi järkjärgulise suurendamisega aastatel 2006 – 2010 seotud ülesanded

{SEC(2006) 294}

1. TAUSTANDMED

Valmistudes 2005. aasta septembris toimunud ÜRO aastatuhande ülevaate tippkohtumiseks võttis EL endale uued ajaloolise tähtsusega kohustused, et kiirendada aastatuhande arengueesmärkide¹ saavutamist, mis põhinevad enne 2002. aasta arengu rahastamist käsitletud Monterrey konverentsi vastu võetud Barcelona kohustustel. Need otsused innustasid ka teisi omapoolseid kohustusi võtma; ka said need otsused meie arengumaadest partnerite laialdase heakskiidu osaliseks, osalt muidugi ka seetõttu, et tippkohtumise enda tulemused, eriti arengusektori rahastamise osas, ei vastanud täielikult ELi ootustele. Seejärel otsustas ÜRO Peaassamblee, et aastatel 2008–2009 korraldatakse järelkonverents, kus vaadatakse läbi Monterrey konsensuse elluviimisel saavutatu.

Uued kohustused tugevdavad veelgi ELi positsiooni maailma suurima abi rahastajana ning on Euroopa arengu konsensuse² ja ELi Aafrika strateegia³ põhielementideks, mille osas lepiti kokku juba hiljem, 2005. aastal. Nimetatud kohustused hõlmavad:

- **ametliku arenguabi uusi eesmärgid:** ametliku arenguabi järkjärgulist suurendamist, et see moodustaks 2010. aastal ELi rahvamajanduse kogutulust (RKT) kokku 0,56% ja oleks seega vaheastmeks ÜRO 2015. aasta eesmärgi saavutamisel, mille kohaselt ametlik arenguabi peab kasvama 0,7%-le RKT-st. Sellest kohustuse täitmise kaudu **lisanduvast abist on lubatud 50% Aafrikale annetada;**
- täiendavaid kohustusi seoses **uuenduslike rahastamisallikate** leidmisega edasiste **võlakergenduste** ja **rahvusvaheliste avalike hüviste** väljatöötamiseks;
- paremini kooskõlastatud ja **tõhusamat abi** ELilt, samuti abi tulemuslikkust käsitleva Pariisi deklaratsiooni rakendamist, sh **paremini prognoositavaid abimehhanisme**, eriti eelarvelist toetust, **välisesturite mõju leevendamist**, **abi mitteseotust** ja **rahvusvaheliste rahastamisasutuste reformi;**
- **kaubandusega seotud abi**, millest tulenevaid kohustusi täpsustas nõukogu täiendavalt enne Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite nõupidamist Hongkongis.⁴

Nõukogu tegi komisjonile ettepaneku teostada järelevalvet nimetatud kohustuste täitmise üle ning teha igal aastal teatavaks abi rahastamise ja mõjususe osas saavutatud tulemused, sh ka Aafrikas. Käesolev teatis sisaldab esimest sellist hinnangut ELi laiendatud kohustustekogumi täitmise kohta ja selle aluseks on liikmesriikide 2005. aasta lõpus antud vastused iga-aastasele seireuuringule. Arengut on üksikasjalikult hinnatud lisatud personali töödokumendis.⁵

¹ Nõukogu 2005. aasta mai järeldus. „Aastatuhande arengueesmärgid: ELi panus aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamise ÜRO riigi- ja valitsusjuhtide kohtumisel 2005. aastal.”

² Nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni kohtumise raames tehtud nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate ühisavaldus; nõukogu dokument 14820/05.

³ 15.–16. detsembri 2005. aasta Euroopa Ülemkogu: „EL ja Aafrika: strateegilise partnerluse suunas” (19. detsembri 2005. aasta dokument 15961/05).

⁴ „Kaubandusega liituv abi”(Aid for Trade) – nõukogu 9. detsembri 2005. aasta dokument 15579/05 DEVGEN 250 RELEX 748.

⁵ „ELi järelevalve arengu rahastamise ja abi tulemuslikkuse üle: uute kohustuste täitmise alustamine” SEC(2006) 294.

2. KOHUSTUS SUURENDADA AMETLIKU ARENGUABI RAHASTAMIST

2005. aastal suurendas EL Barcelona kohustustega ühinenud liikmesriikide poolt esialgu 2006. aastaks võetud sihtülesandeid (EL 15: individuaalse võrdlustaseme eesmärgi kohaselt peab ühine ametlik arenguabi moodustama 0,33% RKT-st, mis tagab ELi ühiseks keskmiseks 0,39%). Et saavutada 0,7%-list eesmärki, mille ÜRO püstitas 2015. aastaks, võtsid kõik 25 liikmesriiki, sh ka 2004. aastal ELiga ühinenud riigid (EL 10) endale **uued kohustused**: EL 15 lubas ametliku arenguabi **individuaalseks võrdlustasemeks RKT-st 2010. aastal 0,51%** – EL 10 kohustus jõudma 0,17%-ni. Seega moodustaks kõikide riikide ametlik arenguabi kokku 0,56% RKT-st. Ühinevad riigid **Bulgaaria** ja **Rumeenia** ühinesid nende kohustustega.

2.1. Ametliku arenguabi 2006. aasta eesmärgi saavutamine

EL järgib oma esialgset eesmärki suurendada 2006. aastaks ELi ühist ametlikku arenguabi 0,39%-ni. Kui prognoosid osutuvad õigeks, võib ELi keskmiseks kujuneda 0,42%. **ELi tegevust 2004. aastal** saab pidada rahuldavaks, kuna ametliku arenguabi ühine keskmine RKT-st oli 0,34%, mis tagas ELile oluliselt kõrgema taseme võrreldes ELi mittekuuluvate Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD)/ arenguabikomitee rahastajatega (v.a Norra ja Šveits). Samuti oli ELi tase tublisti kõrgem arenguabikomitee 0,26%-lisest keskmisest tasemest. See on küll kooskõlas abi suurenemisega 2,3 miljardi euro võrra 2003. aastaga võrreldes, kuid **protsendimäära** ei ole see **2003. aastaga võrreldes tegelikult suurendanud**.

Tabel 1: ELi ametlik arenguabi aastatel 2004 – 2005 – 2006

ODA Levels	2004		2005		2006	
	Mio. €	as % of GNI	Mio. €	as % of GNI	Mio. €	as % of GNI
Targets						0,33 / -
Austria	554	0,23	1072	0,45	1080	0,43
Belgium	1195	0,41	1358	0,45	1577	0,5
Cyprus	4	0,04	4	0,04	5	0,04
Czech Republik	88	0,11	102	0,11	110	0,11
Denmark	1664	0,85	1675	0,81	1715	0,80
Estonia	4	0,05	5	0,06	6	0,06
Finland	535	0,35	600	0,39	671	0,416
France	6921	0,41	8093	0,47	8213	0,47
Germany	6155	0,28	6204	0,28	7505	0,33
Greece	380	0,23	484	0,28	589	0,33
Hungary	45	0,06	68	0,085	89	0,1
Ireland	496	0,39	546	0,40	675	0,47
Italy	2011	0,15	3279	0,24	4577	0,33
Latvia	7	0,06	7	0,06	8	0,06
Lithuania	8	0,042	12	0,06	14	0,064
Luxembourg	192	0,83	204	0,85	216	0,86
Malta	8	0,18	7	0,18	9	0,2
The Netherlands	3434	0,73	4104	0,83	4221	0,82
Poland	96	0,05	200	0,09	250	0,1
Portugal	842	0,63	454	0,33	450	0,33
Slovak Republic	23	0,072	29	0,09	30	0,085
Slovenia	25	0,1	30	0,12	35	0,127
Spain	1991	0,24	2600	0,30	3234	0,35
Sweden	2224	0,78	2587	0,88	3070	1
UK	6439	0,36	7138	0,39	8061	0,42
EU 15	35033	0,35	40398	0,40	45854	0,44
EU 10	308	0,07	464	0,09	556	0,10
EU 25	35341	0,34	40862	0,38	46410	0,42

Andmeallikad: OECD/AAK 2005. aasta aruanne ja ELi liikmesriikide vastused Monterrey uuringule

Väljavaated aastateks 2005–2006 on paljulubavamad. Kui praegused prognoosid peavad paika, siis on **EL 15 riigid üheskoos oma 0,39%-lise sihtülesande 2005. aastal juba ületanud. Itaalia** on ainus riik, kus ametliku arenguabi protsent RKT-st aastatel 2003–2004 on vähenenud, aga näib, et ka seal on rakendatud korrigeerivaid meetmeid (ametlikuks arenguabiks on prognoositud 0,24% RKT-st). Siiski jääb Itaalia madalaimale tasemele selles riikiderühmas. **2006. aasta ühine tulemus sõltub nendest liikmesriikidest, mis ei ole veel 0,33%-se alammäärani jõudnud.** Et täita 2006. aastaks püstitatud individuaalseid eesmärke ning mitte ohustada ELi kui terviku tegevuse edukust, peavad nad tagama oma abi mahu olulise kasvu. Varem prognoositud tulemuse parandamiseks peaks EL 10 ühiselt eraldama 2006. aastal ametliku arenguabi jaoks peaaegu 0,1% oma RKT-st.

2.2. Euroopa Ülemkogu otsuse mõju ühenduse abi järkjärgulisele suurendamisele

Aastaid 2007–2013 hõlmava finantsperspektiivi paketiga seoses otsustas Euroopa Ülemkogu⁶ suurendada EÜ välistegevuse eelarvet igal aastal 4,5% võrra ning eraldas kümnenda Euroopa

⁶ „Aastate 2007–2013 finantsperspektiiv” – nõukogu 19. detsembri 2005. aasta dokument 15915/05 CADREFIN 2685.

Arengufondi raames täiendavalt 22,682 miljardit eurot koostööks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidega aastatel 2008–2013. Nende otsuste (kui need vastu võetakse) tagajärjel: väheneb EÜ **reaalne osalusmäär** (EÜ eelarve ja Euroopa Arengufondi kaudu) **ELi ühises ametlikus arenguabis** aastaks 2010 praeguselt 20%-lt 15%-le ja aastaks 2013 13%-le. Ja kui liikmesriigid täidavad oma ametliku arenguabiga seotud kohustusi, annavad nad umbes 90% täiendavast ELi abist kahepoolselt.

Eespool öeldust nähtub, et kui EL soovib Euroopa arengu konsensusese sätestatu kohaselt tagada oma usaldusvärsust peamise ülemaailmse rahastajana, seisab ta vastuolulise probleemi ees:

- nõukogu järeldused ei taga EÜle piisavaid rahalisi vahendeid, et täita partnerite ootusi, mis lähtuvad EÜ ja ELi ning paljude partnerriikide vahel üle kogu maailma sõlmitud ambitsioonikatest assotsiatsiooni/partnerluslepingutest.

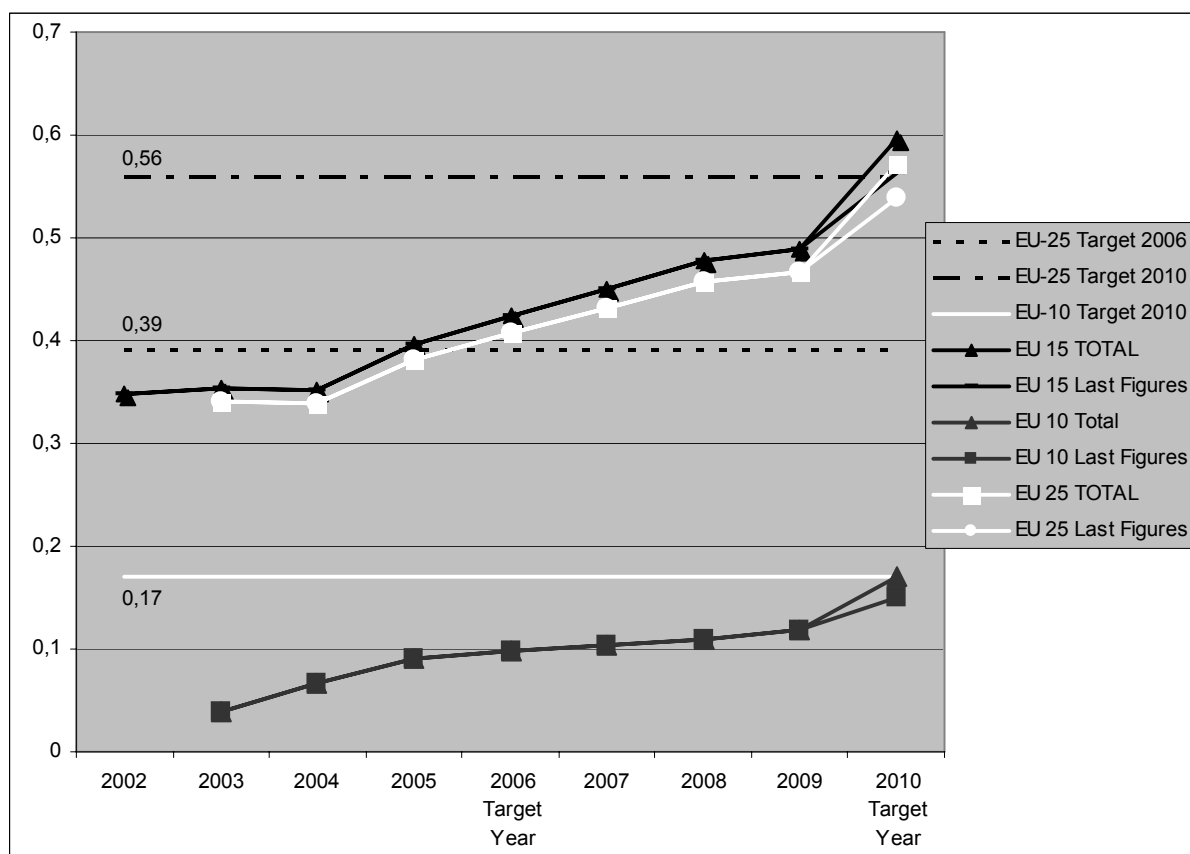
Kui aga abi järkjärgulise suurendamise tõttu suureneb oluliselt koormus liikmesriikide ametlikele abisüsteemidele, siis on see vastuolus kohustusega, mis näeb ette ELi muutmist ühiselt tugevamaks ja tõhusamaks abistajaks.

ELi ülemaailmse tegevuse ühtekuuluvuse ja nähtavuse tagamiseks on vaja ka ELi tasandil kasutusele võtta asjakohased struktuurid ja viisid liikmesriikide kahepoolse abi ja EÜ abi kooskõlastamise lihtsustamiseks ja täiendavaks suunamiseks. Nende jõupingutuste toetamiseks arendab komisjon eri liiki võõrustajastruktuure, mis on avatud liikmesriikide vabatahtlikele toetustele, nagu näiteks Euroopa sihtfond Aafrika infrastruktuuri toetamiseks, AKV riikide vee- ja energiarahastute raames korraldatavate projektikonkursside mehhanismid või selliste ühiste rahastusvahendite tasuvuse väljaselgitamine, mille eesmärk on tegeleda rahvusvahelise kaubanduse hinnalanguse ja looduskatastroofidega seotud ülemaailmsete probleemidega (näiteks EL-FLEX jms).

2.3 ELi ametliku arenguabi järkjärguline suurendamine: uued vaheeesmärgid 2010. aastaks

Esialgsete hinnangute kohaselt on enamus liikmesriike võtnud vajalikke meetmeid 2010. aasta ametliku arenguabi eesmärkide saavutamiseks: kuus liikmesriiki eraldavad ametlikuks arenguabiks 0,7% oma RKT-st või isegi rohkem, kusjuures Rootsi säilitab oma ametliku arenguabi praeguse taseme – 1,0% RKT-st ning Luksemburg püüab selle tasemeni jõuda. Veel neli liikmesriiki eraldavad oma RKT-st arenguabiks umbes 0,6% ja muud liikmesriigid on ette näinud igaaastase abi kasvu, et suurendada ametlikku arenguabi 0,51%-ni RKT-st.

Diagramm 1: Prognositav ELi ametlik arenguabi aastatel 2006–2010, võrreldes ühiste eesmärkidega

Allikad: ELi liikmesriikide vastused Monterrey uuringule

Tabel 2: Väljavaated aastateks 2006–2010 püstitatud ELi vahe-eesmärkide saavutamiseks

ODA Levels	2006		2010 (latest figures)		2010 (commitments)	
	Mio. €	%GNI	Mio €	%GNI	Mio. €	%GNI
Targets		0,33 / -		0,51 / 0,17		0,51 / 0,17
Austria	1080	0,43	1397	0,51	1397	0,51
Belgium	1577	0,5	2561	0,70	2561	0,7
Cyprus	5	0,04	10	0,06	28	0,17
Czech Republik	110	0,11	137	0,11	212	0,17
Denmark	1715	0,80	1997	0,80	1997	0,80
Estonia	6	0,06	8	0,06	21	0,17
Finland	671	0,416	1287	0,7	1287	0,7
France	8213	0,47	11483	0,6	11483	0,6
Germany	7505	0,33	12359	0,51	12359	0,51
Greece	589	0,33	1041	0,51	1041	0,51
Hungary	89	0,1	176	0,17	176	0,17
Ireland	675	0,47	1227	0,62	1227	0,62
Italy	4577	0,33	3519	0,24	7478	0,51
Latvia	8	0,06	13	0,07	31	0,17
Lithuania	14	0,064	20	0,07	48	0,17
Luxembourg	216	0,86	250	0,83	258	0,86
Malta	9	0,2	7	0,17	7	0,17
The Netherlands	4221	0,82	4848	0,8	4848	0,8
Poland	250	0,1	570	0,17	570	0,17
Portugal	450	0,33	768	0,51	768	0,51
Slovak Republic	30	0,085	77	0,17	77	0,17
Slovenia	35	0,127	58	0,18	58	0,18
Spain	3234	0,35	7136	0,60	7136	0,6
Sweden	3070	1	3783	1,00	3783	1
UK	8061	0,42	12863	0,59	12863	0,59
EU 15	45854	0,44	66519	0,56	70486	0,60
EU 10	556	0,10	1076	0,15	1228	0,17
EU 25	46410	0,42	67595	0,54	71714	0,57

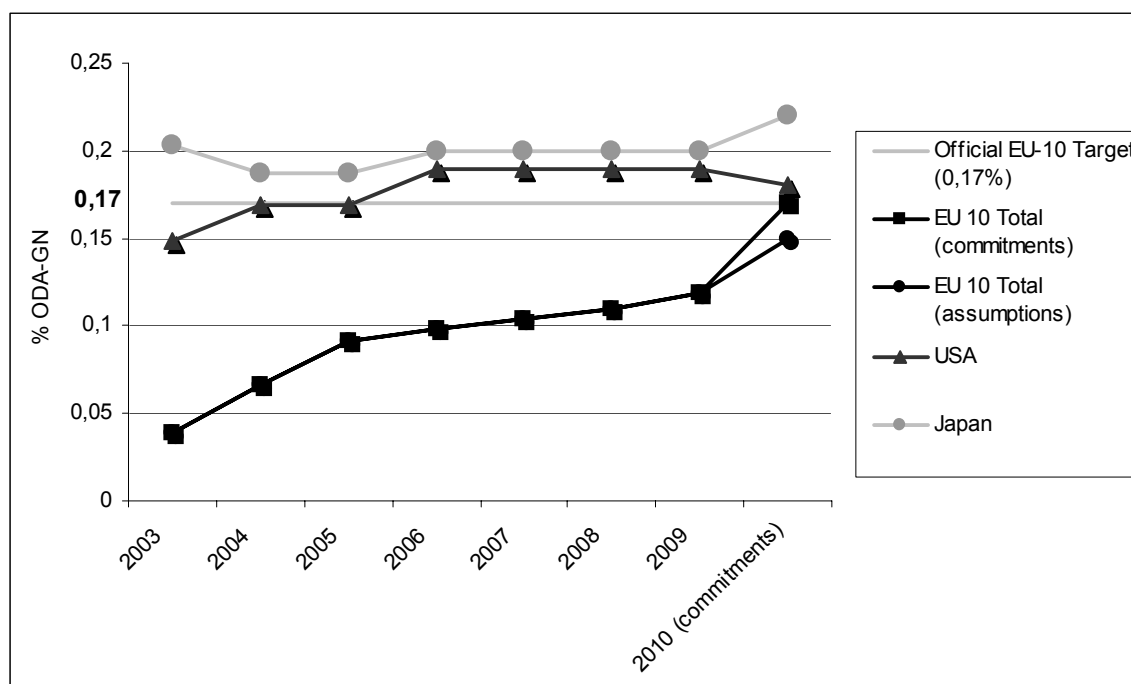
Allikas: ELi liikmesriikide vastused Monterrey uuringule

Samal ajal, kui prognoositakse ametliku arenguabi voogude pidevat suurenemist, näib oluline osa sellest kasvust olevat seotud võlakergendustoimingutega (eriti Iraagis, Nigeerias aastatel 2005–2007). Viidates Monterrey konsensusele rõhutab komisjon vajadust tagada, et võlakergenduseks ettenähtud vahendid ei kahandaks arengumaadele kättesaadavaks muudetavaid ametliku arenguabi vahendeid. Tuleviku väljakutseks ongi vajaliku dünaamika loomine liikmesriikide eelarve planeerimisse, et 2010. aasta eesmärke silmas pidades oleks võimalik saavutada ja säilitada kõrgemat ametliku arenguabi taset, eriti neis riikides, mis on veel kaugel 2006. aasta individuaalse võrdlustaseme eesmärgini jõudmisest. Liikmesriikide puhul on märgatavaks muutunud suundumus nõutav kasv abieelarvest hiljem välja jätta.

2.4 Uute liikmesriikide panus

Kümme liikmesriiki (EL 10), mis ühinesid ELiga 2004. aastal, on nõustunud nende olukorraga kohandatud individuaalsete baastasemetega. Nad on võtnud endale kohustuse saavutada vastavus ELi 2002. aasta *acquis*'ga (ametlik arenguabi moodustab 0,33% rahvamajanduse kogutulust) 2015. aastaks, suurendades selleks järkjärgult oma arenguabi ning seades 2010. aasta vaheeesmärgiks 0,17%.

Diagramm 2: Kavandatud ametliku arenguabi kasv EL 10 riikides aastatel 2003–2010, võrreldes USA ja Jaapaniga

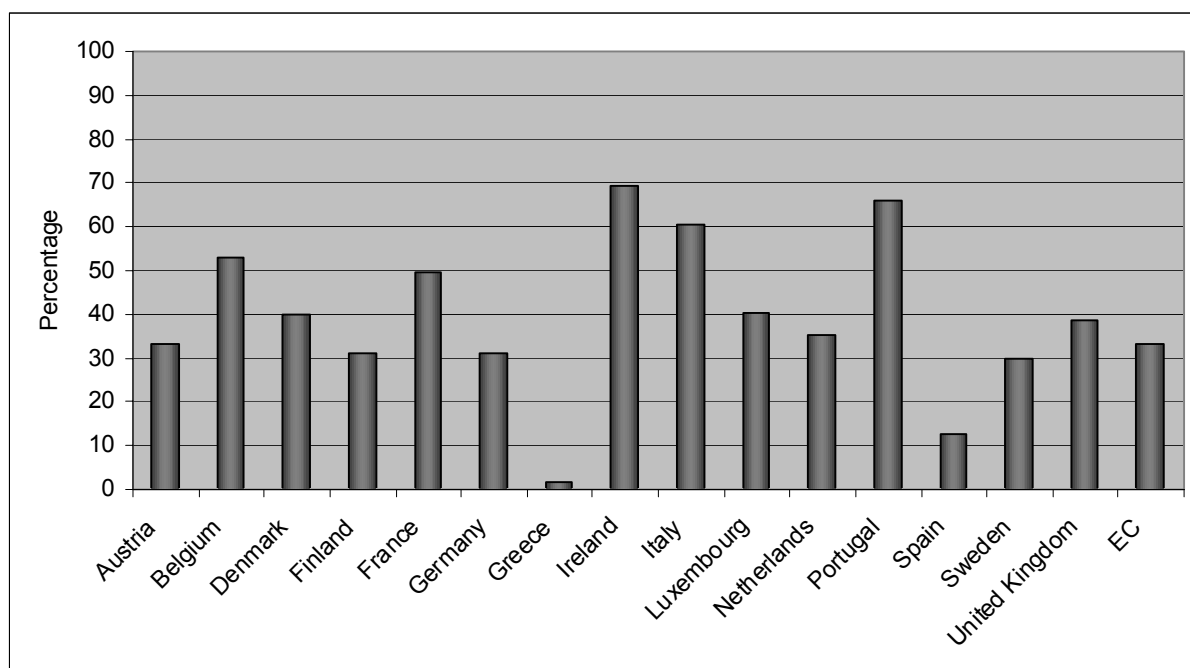
Allikad: OECD/ arenguabikomitee 2005. aasta aruanne ja liikmesriikide vastused Monterrey uuringu küsimustele

Nende üldpanus on muljetavaldav, eriti teiste suurte OECD/ arenguabikomitee rahastajatega võrreldes. Kui praegused suundumused kinnitust leiavad, peaks ametliku arenguabi kogumaht võrreldes ELi laienemisele eelnenud 2003. aastaga 2010. aastaks rohkem kui kuuekordselt suurenema ning saavutama 0,17%-lise baastaseme. Mõned riigid on kavatsenud oma abi järkjärgult suurendada, teised peavad tegema suuremaid jõupingutusi ning võtma vastu oma ametliku arenguabi eelarve, keskendudes selles eeskätt muudele kui EÜ eelarvesse tehtavatele eraldistele ning kümnendasse Euroopa Arengufondi tehtavatele panustele. 2010. aastaks peaks EL 10 ühendatud abi tase olema võrdne USA kavandatava ametliku arenguabi ja RKT suhtarvuga.

2.5 Aafrikaga seotud erikohustused

EL kohustus suurendama abi Saharast lõuna poole jäävatele riikidele ning tagama, et pool 2006. aastaks kavandatavast ühisest lisaabist suunatakse Aafrikasse. Kuigi G8 riigid lubasid – suures osas ELi rahastamisalastele jõupingutustele tuginedes – 2010. aastaks Aafrikale antavat abi suurendada, ei ole ELi võetud kohustusega võrdväärseid kohustusi mujal siiani võetud, ei seoses abi ulatusega ega seda tõendavate näitajatega. Aafrikale abi andmise lubadus hõlmab vaid ELi ühiseid jõupingutusi, mille käigus välditakse sekkumist üksikute liikmeriikide riigiabi prioriteetidesse. Tööjaotuse edasiarendamisel tuleb tagada koormuse õiglane jaotamine ELi rahastajate ja rahvusvaheliste partnerite vahel.

Diagramm 3: Aafrikale antava abi osakaal kogu ELi ametlikus arenguabis – aastate 2000–2004 keskmine

Allikas: OECD/arenguabikomitee 2005. aasta aruanne

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku:

- kutsuda üles teisi rahastajaid võtma olulisemalt suuremaid keskmise ja pika tähtajaga kohustusi aastatuhande arengueesmärkide nõuetekohase rahastamise tagamiseks, eriti Aafrikas;
- kutsuda liikmesriike üles osalema (eriti Aafrika puhul) ELi ühistes ja muudes rahastamisvahendites abi edasise tõhusa suurendamise tagamiseks, arvestades negatiivset mõju, mida Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud järeldused EÜ abile avaldasid;
- ergutada liikmesriike, kelle ametliku arenguabi tase on individuaalsest baastasemest madalam, tegema 2006. ja 2010. aastaks püstitatud eesmärkide täitmiseks vajalikke jõupingutusi;
- tagada, et võlakergenduse areng jätkub kooskõlas Monterrey konsensusega ja ELi kohustustega;
- ergutada pärast 2002. aastat ELiga liitunud liikmesriike jätkama ning suurendama oma jõupingutusi selleks, et nende igapäevase ametliku arenguabi moodustaks 2010. aastaks 0,17% RKT-st.

3. KOHUSTUS KASUTADA UUENDUSLIKKE RAHASTAMISALLIKAID

2005. aastal kaalus nõukogu komisjoni poolt esitatud tehnilise analüüsi tulemuste põhjal kõige paljutootavamaid võimalusi arengu rahastamise uuenduslike allikate leidmiseks.⁷ Selle tulemusel leidsid kaks ettepanekut mõnede liikmesriikide toetuse:

- **Rahvusvahelise immuniseerimise rahastamise vahendi (IFF-Im)** võtsid 2005. aasta septembris kasutusele Prantsusmaa, Itaalia, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriik ning see mehhanism võimaldab partnerriikidele immuniseerimisprogrammide jaoks juba eraldatud vahendite kasutamist ajaliselt ettepoole nihutada; see vahend hõlmab 3,3 miljardi euro suurust maksekohustust, mis on jaotatud kümne aasta peale – esimesed väljamaksed tehakse eeldatavasti 2006. aastal.
- **Lennupiletite solidaarsusmaks**, mis kergendab praeguste ametliku arenguabi kohustuste rahastamist, eriti tervishoiusektori projektide osas: Ühendkuningriik viitas sellele, et osa praegusest lennureisijate maksust tuleks suunata arengu rahastamisse. Prantsusmaa otsustas alates 2006. aasta juulist sisse viia lennupileti maksu ja loodab sellega koguda umbes 210 miljonit eurot aastas.

2006. aasta veebruaris korraldati komisjoni talituste ja liikmesriikide tehniline seminar uuendusliku rahastamise kohta, kus jõuti selgusele, et ettevalmistamisel olevate algatuste elluviimine võib tõsta liikmesriikide valmisolekut arengu rahastamise uuenduslike ettepanekutega ühinemiseks ning nende rakendamiseks.

Konkreetsete teemade ja eesmärkide ühendamine uute rahastamisallikatega võib viia edasiste vertikaalsete ja valdkondlike fondide ja programmide loomiseni, kus peab olema tagatud abisaajariigi vastutus.

Üldises mõttevahetuses abi ja rahastamise uute võimaluste üle tuleks juhendada täiendavate püsivamate rahastamisallikate kaasamise eesmärgist, mis muudaksid rahastamise keskpikas perspektiivis paremini prognoositavaks.

Eespool öeldu põhjal **teeb komisjon nõukogule ettepaneku** jätkuvalt otsida uuenduslikke rahastamisallikaid, samas jälgides käimasolevate algatuste elluviimist.

4. VÕLAKERGENDUSE ANDMISE KOHUSTUS

2005. aastal oli kõige olulisemaks võlgadega seotud sündmuseks G8 ettepanek kanda maha Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF), Maailmapanga (MP) ja Aafrika Arengupanga laenujääk neis riikides, mis on edukalt täitnud suure võlakoormusega vaeste riikide programmi. 2005. aasta septembris rahvusvaheliste rahastamisasutuste aastakoosolekul kiideti see mitmepoolne võlakergendusalgatus heaks ja nüüdseks on kolm nimetatud asutust selle teoks teinud. Sellest täiendavast võlgade mahakandmisest kasu saavad riigid on tänu sellele tõenäoliselt võimelised pikkamisi võlgu tagasi maksma.

⁷ „Arengu rahastamise uued allikad: ülevaade võimalustest” – 5. aprilli 2005. aasta SEC(2005) 467; „Analüüs: osaluse rahastamine lennupiletite abil – uued allikad arengu rahastamiseks” – 15. juuni 2005. aasta SEC(2005) 733; „Osaluse rahastamine lennupiletite abil – arengu rahastamise uued allikad: tehnilised märkused seoses ÜRO tippkohtumiseks valmistumisega” – 1. septembri 2005. aasta dokument SEC(2005) 1067.

5. ABI TULEMUSLIKKUSE KOHUSTUS

Pärast 2004. aastat on EL ja doonorite laiem ring (koos abisaajariikidega) leppinud kokku, et abi peab olema tõhus ja konkreetse mõjuga. Kui edukad me nimetatud kohustuse täitmisel oleme olnud, hinnatakse käesoleval aastal tegelikult elluviidud meetmete põhjal.

Komisjon osaleb aktiivselt Pariisi deklaratsiooniga ette nähtud eesmärkide ja näitajate tugeva järelevalvemehhanismi väljatöötamisel. Kuna nimetatud järelevalvemehhanismi lõplik valmimine on hilineanud, peab see protsess vajalike reformide tempo säilitamiseks saavutama täisvõimsuse 2006. aastal, ilma kohustusi seejuures vähendamata.

Eduaruandes hakatakse edaspidi hindama ELi nende kohustuste täitmist, mis võeti Pariisi tippkohtumisel. **ELi abi tulemuslikkuse üldisesse tegevuskavasse** on koondatud need üheksa tulemust, mille suunas EL jätkab tegevust 2006. aastal ja mis tuleb 2010. aastaks teoks teha.⁸

Nõukogu on korduvalt rõhutanud meetmete vastastikuse täiendavuse suurendamise vajadust parema tööjaotuse teel, mis on ELi abi tõhustamise üks võtmelement. Kuigi juba käimasolevat tegevust on raske ümber korraldada, on see kavandatud abi järkjärgulist suurendamist silmas pidades väga oluline ning nõuab kooskõlastatud jõupingutusi. ELi tegevuskava pakub nendele probleemidele lahenduse.

Abi tõhustamine nõuab partnerriikidelt ja rahastajatelt järgmisi jõupingutusi: partnerriigid peavad kasutusele võtma rahvusvahelistele standarditele vastavad riigihanke- ja riigi rahanduse juhtimise süsteemid. Rahastajad peavad leidma viise, kuidas harmoneeritud süsteemide puudumise korral tehingukulusid vähendada. Suurendades eelarve- ja valdkonnatoetuse kasutamise võimalusi, muutis komisjon kokkulepete sõlmimise rahvusvaheliste organisatsioonide jaoks lihtsamaks ning praegu edeneb tema regulatiivse ja õigusraamistiku lihtsustamise ettepanekute käsitlemine kooskõlas Pariisi deklaratsioonis võetud kohustustega. ELi abi ühise kaasrahastamise (*basket funding*) ja kaasrahastamise suhtes kehtivad regulatiivsed ja õiguslikud piirangud kaovad finantsperspektiiviga 2007–2013 hõlmatud uute vahendite puhul pärast 2006. aastat ning Euroopa Arengufondi puhul pärast 2007. aastat.

Komisjon palub nõukogul:

- toetada kindla järelevalvekorra loomist 2006. aasta lõpuks niihästi arenguabikomitee kontekstis kui ka ELi tasandil;
- toetada kümnenda Euroopa Arengufondi ja 2007.–2013. aasta eelarvega ettenähtud uute koostöö rahastamisvahendite raames selliste eeskirjade kehtestamist EÜ abi kohta, mis soodustaksid liikmesriikidelt ja muudelt rahastajatelt tulevat kaasrahastamist;
- kooskõlastada tegevuste vastastikust täiendavust süvendavate lähenemisviiside edasiarendamine, kasutades selleks parema tööjaotuse põhimõtete rakendamist;

⁸ Komisjoni teatis „*ELi abi: rohkem, parem ja kiirem*” KOM(2006) 87.

- kooskõlastada ühtne ELi strateegia, mille kavandamisel oleks arvestatud laiemat konteksti, mis oleks suunatud ELi abi järkjärgulisele suurendamisele ning mis hõlmaks abi tulemuslikkust ja tööjaotust;
- kinnitada ELi abi tulemuslikkust käsitlevas tegevuskavas esitatud abi vormid 2006. aastal ning nende järkjärgulise rakendamise eesmärgid aastani 2010.

6. KOHUSTUS LUUA PAREMINI PROGNOOSITAVAD JA PÜSIVAMAD ABIMEHCHANISMID

Edukamate arengumaade puhul aitavad eelarvelise toetuse väljamaksete suuremat prognoositavust kõige paremini saavutada mitmeaastane raamistik ja tingimustest kinnipidamise harvem kontrollimine. Kuigi paljud liikmesriigid pidasid eelarvelist toetust eelistatuimaks abi vahendiks, näib, et üksnes Portugal ja Ühendkuningriik soovivad kasutusele võtta **mitmeaastase eelarvelise toetuse, mille puhul tingimustele vastavust kontrollitakse harvem kui üks kord aastas** vastavalt nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldustele. Nõukogu üleskutsele koostada ettepanekud uue pikaajalise eelarvetoetuse mehhanismi⁹ kohta, mis oleks suunatud kõige paremini toime tulevatele riikidele, reageeris komisjon tehnilise seminari korraldamisega 2006. aasta veebruaris, mis tõi ühtlasi esile liikmesriikide erinevad seisukohad selles küsimuses. Liikmesriigid oli siiski üksmeelel selles, et oluline on tagada abi parem prognoosimine ning väljendasid oma huvi komisjoni ettepaneku vastu võtta kasutusele mitmeaastane **aastatuhande arengueesmärkide leping**, mis peaks olema suunatud edukatele riikidele, pakkudes abisaajariikidele vastutasuks aastatuhande arengueesmärkidega seotud tõhusama planeerimise, järelevalve ja tegevuse eest suuremat kindlustunnet paremini prognoositava rahastamise näol. Komisjon jätkab selle teema analüüsimist, kaasates ka mitteametlikke töörühmi, milles osalevad huvitatud liikmesriikide eksperdid, sarnaselt mõtlevad rahastajad ja asjaomased rahvusvahelised organisatsioonid.

7. VÄLISTEGURITE MÕJU LEEVENDAMINE

EL järgib kindlalt oma kohustust toetada turupõhiste kindlustuskeemide kasutuselevõtmist, et leevendada väliste tegurite negatiivset mõju arenguriikide majandusele. Komisjon eraldas Euroopa Arengufondi kaudu 25 miljonit eurot **ülemaailmse määratletavate (indekseeritavate) riskide kindlustuse rahastu (Global Index Insurance Facility – GIIF)** toetamiseks, mida Maailmapank 2005. aasta jooksul ette on valmistanud. GIIF hõlmab edasikindlustust, mis võimaldab kindlustada indekseeritavaid hinnariske, mis on seotud ilma, katastroofide ja kaupadega arengumaades; GIIFi saab eeldatavasti kasutusele võtta 2006. aasta keskpaiku. Lisaks otsestele ärihuvidel on GIIFi aktsiaomandis tõenäoliselt esindatud arengupangad, näiteks Euroopa Investeerimispank ja Saksamaa investeerimis- ja arendusamet. Liikmesriikide aktiivne osalemine **kaubariskide ohjamise rahvusvahelises töörühmas** aitab oluliselt parandada teabevahetust riskide ohjamismeetodite küsimuses.

AKV-rühmaga **ELi-AKV looduskatastroofide rahastu** üle peetud arutelude põhjal koostab komisjon nüüd ettepaneku katastroofide vältimise ja nendeks valmisoleku suurendamise meetmete rahastamiseks AKV piirkonna riikides. Selleks eraldatakse üheksandast Euroopa

⁹ Nõukogu 22. novembri 2005. aasta järeldus „Sissejuhatav arutelu ELi välisabi tulemuslikkusest” (dokument 14821/05 DEVG230 RELEX 679).

Arengufondist 12 miljonit eurot. Nimetatud teema kaasamiseks ametliku ja piirkondliku strateegia dokumentidesse, eriti katastroofiohtlikes riikides ja piirkondades, peetakse järgmise etapi suhtes kümnenda Euroopa Arengufondi ettevalmistamise raames läbirääkimisi ametlike ja piirkondlike ametiasutustega.

Pidades silmas muid algatusi, mis on ellu viidud välistegurite negatiivse mõjuga toimetulemiseks 2005. aastal (sh Pariisi Klubi **tsunami-järgne võla ümberajastamine** ja **Rahvusvahelise Valuutafondi välismõjude rahastu**), ning olemasolevate mehhanismide käigushoidmist (FLEX AKV riikide jaoks), on üha olulisem erinevate rahastamisvahendite omavaheline kooskõlastatus ja vastastikune täiendavus. Lisaks peaks rahvusvaheline kogukond tagama, et reageerimine oleks kiire, usaldusväärne ning põhinema strateegial, mis pöörab piisavat tähelepanu riski vältimise ja leevendamise kavandamisele. Välistest teguritest haavatavuse võivad EÜ ja liikmesriik lisada oma arenguabi eraldamise kriteeriumite hulka, samas kui välismõjude ohjamisega tuleks tagada, et täiendav abi ei oleks tsükliline.

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku toetada ülemaailmse määratletavate riskide kindlustuse rahastut (GIIF), et kergendada arengumaade juurdepääsu turupõhiste kindlustusvahenditele.

8. ABI MITTESIDUVAKS MUUTMISE KOHUSTUS

Enamuse arenguabikomiteesse kuuluvate liikmesriikide kahepoolne abi on täielikult mitteseotud ja 40% ülejäänud liikmesriikidest kaalub oma mitteseotud arenguabi suurendamist tulevikus.

Lisaks on rohkem kui pooled liikmesriigid (sh mitmed uued liikmesriigid) tühistanud kõik tingimused, mis nägid ette nende rahaliste vahendite suunamise ÜRO organite või valitsusväliste organisatsioonide kaudu.. Lisaks on kolmandik liikmesriike sisse viinud kohalike soodustuste süsteemi, mille eesmärk on kohaliku suutlikkuse loomine ja kohalike turgude tugevdamine.

2005. aasta detsembris **võttis EL vastu kaks määrust, millega avatakse juurdepääs kogu EÜ välisabile**. Rohkem kui kaks kolmandikku EÜ abist, mis tarniti geograafiliste või temaatiliste rahastamisvahendite abil, on nüüd suures osas mitteseotud. Ülejäänud osa abist muudetakse arengumaade ja kõikide rahastajate jaoks mitteseotuks siis, kui nad ka enda abi mitteseotuks muudavad.

Kõik ELi liikmesriigid on kokku leppinud edaspidi **laiendada OECD/AAK abi mittesidumise soovitusel reguleerimisala kõige vähem arenenud riikidele**, ning nad kutsuvad üles muutma toiduabi ja toiduabi transporti täielikult mittesiduvaks. Komisjon kahetseb, et edu saavutamist on takistanud teiste rahastajate negatiivsed kommertsiaalsed lähenemisviisid.

Komisjon kordab, et tema ülesanne on turu ühtsuse tagamine ning et vastavalt asutamislepingule jälgib ta, et kõikidel liikmesriikidel oleks juurdepääs ametlikele tellimustele teistes liikmesriikides, ka arengu valdkonnas.

Komisjon soovitab nõukogul jätkata jõupingutusi edasiseks toiduabi ja toiduabi transpordi mitteseotuks muutmiseks nende läbirääkimisvõlutuste raames, mis kiideti heaks seoses Londoni konventsiooni läbivaatamisega..

9. RAHVUSVAHELISED AVALIKUD HÜVISED

Rahvusvaheliste avalike hüviste kohustus on seotud ülemaailmsete avalike hüviste töörühma lõpparuande kättesaadavuse ja sisuga. Paljud liikmesriigid ja komisjon on arvamusel, et töörühm on andnud hinnalise panuse arutelu laiendamisse ja teadlikkuse tõstmisse rahvusvaheliste avalike hüviste kohta, tunnevad kahetsust lõpparuande avaldamise viibimise pärast ning ootavad, et see lõpuks kättesaadavaks muutuks. Ühtlasi märgib komisjon, et uute ambitsioonikate arengualaste kohustuste võtmine, eriti ELi poolt (ametliku arenguabi mahu oluline suurendamine ja Euroopa arengu konsensus), on kaasa toonud huvi vähenemise rahvusvaheliste avalike hüviste, eriti nende rahastamisküsimuste vastu. Eespool öeldu põhjal teeb **komisjon nõukogule ettepaneku kutsuda ülemaailmsete avalike hüviste töörühma üles kiiresti oma lõpparuannet avaldama.**

10. RAHVUSVAHELISTE RAHASTAMISASUTUSTE REFORM

Enamus liikmesriike toetab **ELi liikmesriikide esindajate süstemaatilisemaid ühisavaldusi** rahvusvaheliste rahastamisasutuste juhatuste kohta ja ametlikumat **ELi liikmesriikide vahelist kooskõlastusmehhanismi** nendes Maailmapangaga seotud küsimustes, mis on ELi jaoks strateegilise tähtsusega.

Esitades nii sageli kui võimalik **ühisavaldusi**, suurendab EL Euroopa arengu konsensus ja ELi Aafrika strateegias sätestatud põhimõtete kohaselt oma nähtavust ja mõju rahvusvaheliste rahastamisasutustele. Selle protsessi toetamiseks on komisjon loonud oma siseteenuste võrgustiku.

Liikmesriigid väljendasid oma üldist rahulolu ka selle üle, et on paranenud ELi mitteametlik **kooskõlastustegevus ELi Rahvusvahelise Valuutafondi tegevdirektoritega** ja Washingtonis asuva Maailmapangaga. See toimub nüüd **regulaarsete kooskõlastuskoosolekute** vormis, kus komisjon aktiivselt osaleb. Majandus- ja Finantskomitee (EFC) moodustas eraldi alakomitee ELi seisukohtade kooskõlastamiseks Rahvusvahelise Valuutafondi ja sellega seotud küsimustes (SCIMF), kuid vastav kooskõlastusmehhanism Maailmapangaga seotud küsimustes puudub. Maailmapanga ELi direktorite iga-aastased külaskäigud ELi institutsioonidesse avaldavad koostööle innustavat mõju. Samalaadsed mehhanismid tuleks ELi ühtekuuluvuse suurendamiseks välja töötada ka selliste **piirkondlike arengupankade tegevdirektoritega**, kus ELi ühine aktsiaomand on märkimisväärselt suur, nagu näiteks Aafrika Arengupank, Aasia Arengupank ja Ameerika Arengupank. Komisjon korraldab peatselt **piirkondlike arengupankade ELi direktoritele Euroopa institutsioonide külastuse.**

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku:

- sarnaselt Maailmapanga tegutsemistavadele toetada koostöös komisjoniga **mitteametliku kooskõlastusmehhanismi loomist direktorite vahel nendes Euroopa piirkondlikes arengupankades**, kus ELil on märkimisväärselt suur ühine aktsiaomand;
- tagada, et ELi kooskõlastuskoosolekud, millest võtavad osa komisjoni esindajad, toimuksid süstemaatiliselt enne seda, kui nende rahvusvaheliste rahastamisasutuste nõukogud, milles ELil on märkimisväärselt suur aktsiaomand, langetavad olulisi otsuseid;

- **suurendada läbipaistvust** direktorite ja komisjoni vahel, edastades komisjonile esimese sellesuunalise sammuna õigeaegselt ja korrapäraselt Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga ja piirkondlike arengupankade nõukogu dokumendid.

11. KAUBANDUS JA ARENG

Pärast 2005. aasta mai tippkohtumist suurendas EL veelgi oma kaubandusabiga seotud kohustusi. G8 tippkohtumisel kohustus komisjoni president Barroso suurendama EÜ abi kaubandusele 1 miljardi euronit aastas. 2005. aasta detsembris leppis nõukogu kokku,¹⁰ et 2010. aastaks peavad liikmesriigid püüdma suurendada oma kaubandusega seotud ühist abi 1 miljardi euronit aastas. ELi ühine panus tõuseb siis järelikult 2 miljardile eurole. Liikmesriigid ja EÜ kohustusid ka tagama laiendatud ja tugevdatud **integreeritud raamistiku** piisava ja prognoositava rahastamise. Laiendatud integreeritud raamistiku jaoks on EÜ lubanud 10 miljonit eurot. Komisjon on valmis uurima liikmesriikide ja EÜ vahendite ühiskasutuse võimalusi, et suurendada kaubandusabi tõhusust ning käesoleva aruande järgmistes väljaannetes hindab komisjon, kuidas komisjon ja liikmesriigid on seda kohustust täitnud.

Maailma kaubandusorganisatsiooni ministrite nõupidamisel Hongkongis vastu võetud deklaratsiooni kohaselt moodustatakse tööühm, mille töös komisjon kavatab osaleda, järgides selle juures kindlalt kaubandusega seotud abi programmi, kooskõlastades oma tegevust liikmesriikidega ja kasutades ära olemasolevaid kanaleid.

Aastate 2005–2006 ELi kaubandusega seotud abi kooskõlastamisele antud hinnangus märgitakse, et peakorterite tasandil jääb komisjoni ja liikmesriikide tegevuse põhikoordineerijaks ELi mitteametlik kaubanduse ja arengu ekspertrühm. Muud olulised järeldused: peakorterite teabevahetus toimub põhiliselt komisjonilt liikmesriikidele, aga mitte vastupidi; riigisisene kooskõlastamistegevus on väga sihipärane protsess ning selle dubleerimist on õnnestunud vältida, kuid nüüd on aeg juba küps kaubandusabi vajadusi silmas pidava ühisstrateegia koostamiseks; mõned liikmesriigid osalevad küll mitmepoolsete algatuste väljatöötamises, kuid puudub selliseid algatusi hõlmav ELi ühisstrateegia.

Eespool öeldust lähtudes **teeb komisjon nõukogule ettepaneku:**

- **rakendada kaubandusabi kohta vastu võetud järeldusi**, milleks tuleb liikmesriikidel eelkõige täita tõhusalt ja õigeaegselt kaubandusega seotud abi mahtude osas 2010. aastaks seatud eesmärgid, tõhustada ja laiendada kaubanduse infrastruktuuri arendamist, toetada laiendatud integreeritud raamistikku ja anda usaldusväärset abi, et aidata kaasa kaubanduse ümberkorraldamisele;
- toetada **vaesuse vähendamise ja arengu strateegiate süvakäsitluse täiustamist kaubanduses**, kasutada süstemaatiliselt kaubanduse vajaduste hindamist, võimaluse korral kaubandusabi kavandamise raames;
- **parandada ELi kooskõlastustegevust peakorterite ja kohapealsel tasandil**; peakorterite tasandil tuleks info ja parimate tavade levitamiseks

¹⁰ „Kaubandusega liituv abi”, nõukogu 9. detsembri 2005. aasta dokument 15579/05 DEVGEN 250 RELEX 748.

süsteematisemalt kasutada mitteametlikku kaubanduse ja arengu ekspertrühma; kohapealse tasandil peaks laienenud integreeritud raamistik või võimaluse korral kaubandusvajaduste hinnangud hõlmama tugevat kooskõlastusmehhanismi; teave kaubandusega seotud abi kohta tuleks esitada täielikult ja õigeaegselt Doha andmebaasi.

12. JÄRELDUSED

EL tegi erakordseid jõupingutusi positiivse tulemuse saamiseks 2005. aasta ÜRO tippkohtumisel. Ta võttis uusi ambitsioonikaid kohustusi ja tugevdas ELi raamistikku Euroopa Arengu Konsensuse ja ELi Aafrika strateegia kaudu. Nüüd on nende lubaduste täitmine alanud. EL on näidanud, et vaatamata teatud raskustele on ta valmis täitma oma ametliku arenguabi 2006. aasta vahe-eesmärke. 2010. aastaks seatud eesmärkide täitmine nõuab täiendavaid jõupingutusi ja usaldusväärset tegutsemist, mida peab toetama avalik arvamus. Avalikkuse teavitamist ELi arengualasest tegevusest tuleb tõhustada. Mõned liikmesriigid võtavad kasutusele uuenduslikke rahastamise allikaid, samal ajal püütakse ka mitmepoolsete võlakergendusalgatustega leevendada ELi muret vaeste riikide võlgade tasumise võime säilitamise pärast. Nüüd tuleb kokku leppida konkreetset tulemuslikkust tagavad abivormid, nagu näiteks ELi ametlike strateegiate ühisraamistik ja tegevuskava.¹¹

¹¹ „ELi abi tulemuslikkuse suurendamine: ühine raamistik riikide strateegiadokumentide kavandamiseks ja ühiseks mitmeaastaseks programmitööks” KOM(2006) 88; „ELi abi: rohkem, parem ja kiirem” KOM(2006) 87.

LISA

KOKKUVÕTE ELi TÄIENDATUD KOHUSTUSTEST

– ARENGU RAHASTAMINE JA ABI TULEMUSLIKKUS 2005. AASTAL

Väljavõtted nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldest aastatuhande arengueesmärkide kohta, sh viited nõukogu 14. märtsi 2002. aasta rahvusvahelise konverentsi järeldest arengu rahastamise kohta, mida on täiendatud nõukogu 9. detsembri 2005. aasta järeldestega kaubandusabi kohta.

1. AMETLIK ARENGUABI

1.1 Ametliku arenguabi mahu suurenemine pärast 2006. aastat: „Aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on kiiresti vaja suurendada ametlikku arenguabi. Seoses praeguse kohustusega, mille kohaselt on rahvusvaheliselt kokku lepitud suurendada ametlikku arenguabi 0,7%-ni rahvamajanduse kogutulust, märgib EL rahuldusega, et liikmesriigid liiguvad Barcelona kohustustes sätestatud eesmärkide täitmise suunas, mille kohaselt peab ametlik arenguabi 2006. aastal moodustama 0,39% RKT-st. Viis riiki on praeguseks juba saavutanud ÜRO püstitatud eesmärgi, mille kohaselt peab ametlik arenguabi moodustama 0,7% RKT-st, neli nendest on Euroopa Liidu liikmesriigid. Viis liikmesriiki on koostanud ajakava selle eesmärgi saavutamiseks. Kinnitades veel kord oma kindlat tahtet see eesmärk saavutada, võtab EL vastu uue ühise eesmärgi ELi jaoks, mille kohaselt ühine ametlik arenguabi peab 2010. aastaks moodustama 0,56% RKT-st, mis annab nimetatud aastal täiendava ametliku arenguabi suuruseks 20 miljardit eurot aastas.

- i. Liikmesriigid, kus ametlik arenguabi on veel alla 0,51% RKT-st, kohustuvad oma eelarveliste assigneeringute protsessi abil selle eesmärgini jõudma 2010. aastaks, ning selleni juba jõudnud liikmesriigid kohustuvad oma taset säilitama;
- ii. Liikmesriigid, mis on ühinenud ELiga pärast 2002. aastat ja mille ametlik arenguabi ei moodusta veel 0,17% RKT-st, peavad püüdma oma ametlikku arenguabi suurendada, et saavutada oma eelarveliste assigneeringute protsessi abil see tase 2010. aastaks, ning nimetatud taseme juba saavutanud riigid kohustuvad seda säilitama;
- iii. Liikmesriigid kohustuvad saavutama eesmärgiks seatud 0,7%-lise ametliku arenguabi 2015. aastaks ning selle eesmärgi juba saavutanud liikmesriigid kohustuvad hoidma oma taset nimetatud sihttasemest kõrgemal; pärast 2002. aastat ELiga liitunud liikmesriigid peavad püüdma suurendada oma ametlikku arenguabi 0,33%-le RKT-st aastaks 2015.”.

1.2 Tähelepanu keskmes on Aafrika: „EL suurendab oma finantsabi Saharast lõuna poole jäävatele Aafrika aladele ja annab ühiselt vähemalt 50% kokkulepitud ametliku arenguabi vahendite kasvust nimetatud kontinendile, austades samal ajal täielikult liikmesriikide arenguabi-alaseid eelistusi.”.

1.3 2006. aasta ametliku arenguabi eesmärk (nõukogu 14. märtsi 2002. aasta järeldest): „...need liikmesriigid, mis ei ole veel saavutanud 0,7%-list eesmärki, kohustuvad esimese olulise sammuna suurendama oma ametliku arenguabi mahtu /.../ oma eelarveliste

assigneeringute protsessi raames /.../, nii et EL kollektiivselt jõuaks 0,39%-lise keskmise tasemeni 2006. aastaks. Sellest eesmärgist lähtudes peaksid kõik ELi liikmesriigid püüdma igal juhul jõuda oma eelarveliste assigneeringute protsessi abil selleni, et nende ametlik arenguabi moodustaks 2006. aastaks vähemalt 0,33% RKT-st.”

2. UUENDUSLIKUD RAHASTAMISE ALLIKAD

„Nõukogu jätkab kõige sobivamate võimaluste otsimist arengu rahastamise uuenduslike allikate leidmiseks, et suurendada kättesaadavaid ressursse jätkusuutlikul ja prognoositaval viisil. Ta märgib, et mõned liikmesriigid kavatsevad sisse viia lennupiletite solidaarsusmaksu.”

3. VÕLG

„Koos rahvusvaheliste rahastamisasutustega jätkab EL lahenduste otsimist lootusetute välisvõlgade küsimusele ja kohustub laiendatud HIPC algatuse (suurtes võlgades olevate vaeste riikidega seotud algatus) täielikult ellu viima. On vaja leppida kokku edaspidiste mitmepoolsete võlakergenduste ulatuse ja meetodite osas, et iga juhtumit eraldi käsitleva lähenemisviisi abil kindlustada pikaajaline võlgade tasumise võime.

EL jätkab ja suurendab jõupingutusi võlgade tasumise võime taastamiseks ja säilitamiseks, käsitledes iga juhtumit eraldi, sh

(a) otsib võimalusi võlgade teenindamise ajutise peatamise mehhanismide rakendamiseks välisteguritest mõjutatud arengumaades,

(b) kasutab erimeetmeid konfliktijärgsete riikide puhul, mis oma välisvõla tõttu ei ole veel täitnud HIPC algatuse kriteeriume.”

4. ABI TULEMUSLIKKUS

„EL jätkab ja tõhustab jõupingutusi võlgade tasumise võime taastamiseks ja säilitamiseks, kasutades selleks lähenemisviisi, mille puhul iga juhtumit käsitletakse eraldi, sh

(a) otsib võimalusi võlgade teenindamise ajutise peatamise mehhanismide rakendamiseks välisteguritest mõjutatud arengumaades,

(b) kasutab erimeetmeid konfliktijärgsete riikide puhul, mis oma välisvõla tõttu ei ole veel täitnud HIPC algatuse kriteeriume.

Pariisi tippkohtumiseks valmistudes kiitis nõukogu 22. novembril 2004. aastal heaks aruande „Kooskõlastamise ja ühtlustamise edendamine“, milles on esitatud ELi üldine seisukoht. EL tagab nimetatud aruandes sisalduvate konkreetsete soovitude rakendamise, mis hõlmab ka ELi tasandi arengubivõrgustiku tõhustamist ja tööjaotust ning vastastikust täiendavust riigi tasandil ühise mitmeaastase programmitöö raames partnerriikide vaesuse vähendamise strateegiate põhjal.

EL on täielikult pühendunud abi tulemuslikkust käsitleva Pariisi deklaratsiooni õigeaegsele rakendamisele ja seirele, kaasa arvatud kontrollitavate eesmärkide seadmine 2010 aastaks, samuti Pariisi foorumil vastu võetud ELi erikohustuste täitmisele.”

5. PAREMINI PROGNOOSITAVAD JA PÜSIVAMAD ABIMEHCHANISMID

„Et paremini reageerida ressursside stabiilsuse vajadusele ja pidades silmas ametliku arenguabi eeldatavat kasvu, töötab EL välja uued paremini prognoositavad ja püsivamad abimehhanismid. Selliseid mehhanisme võiks kasutada minimaalse eelarvelise abi andmisel keskmise pikkusega tähtjaks ning need võiksid olla seotud poliitika elluviimisega partnerriikides, eeskätt aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kohustusega vaesuse vähendamise ametlikes strateegiates.”

6. VÄLISTEGURITE MÕJU

„Et leevendada välistegurite mõju arengumaade majandusele, sh vähendada hindade haavatavust, toetab EL turupõhiste kindlustusskeemide kasutuselevõtmist ja püüab iga juhtumi puhul eraldi leida võimalusi võlgade teenindamise ajutiseks peatamiseks. Lisaks tahab EL tugevdada ja parandada juurdepääsu praegu kasutatavatele rahastamismehhanismidele, näiteks Cotonou lepinguga sätestatutele (FLEX), et pakkuda riikide tuludele lühiajalist kaitset selliste tegurite mõju vastu.”

7. ABI MITTESIDUVAKS MUUTMINE

„Abi mittesiduvaks muutmise toetamiseks tuleb komisjoni ettepaneku kohaselt nii kiiresti kui võimalik vastu võtta määrus juurdepääsu kohta ELi välisabile; EL toetab rahvusvahelisel tasandil toimuvaid mõttevahetusi abi mittesiduvaks muutmise üle, mis toimuvad praegustest OECD/arengubüroo soovistest sõltumatult.”

8. RAHVUSVAHELISED AVALIKUD HÜVISED

„Uurida rahvusvaheliste avalike hüviste töörühma aruande põhjal võimalusi koostada 2006. aastaks ELi tasandi tegevuskava esmatähtsate avalike hüviste pakkumise kohta ja saavutada kokkulepe avalike hüviste rahastamisvõimaluste uurimiseks.”

9. RAHVUSVAHELISE FINANTSEERIMISSÜSTEEMI REFORM

9.1 24. mai 2005. aasta järeldused: „Euroopa ühise seisukoha propageerimine arengu- ja üleminekuriikide hääle kuuldamaks muutmiseks ning olemasoleva ELi ja rahvusvaheliste rahastamisasutuste vahelise kooskõlastussüsteemi kvaliteedi edasine tõstmine.”

9.2 14. märtsi 2002. aasta järeldused: „Mõjutada rahvusvahelise finantsüsteemi reformi finantsalase globaliseerumise kuritarvitamise vastu võitlemise ja arenguriikide hääle mõjukuse tugevdamise teel rahvusvaheliste majandusotsuste langetamisel; arenguriikide rolli austades suurendada ÜRO, rahvusvaheliste rahandusasutuste ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni ühtekuuluvust.”

10. KAUBANDUS JA ARENG

10.1 24. mai 2005. aasta järeldused: „... kohustub EL jätkama osalemist kaubandusega liituvate abiprogrammide täiustamises ja kooskõlastamises ning – pidades silmas arengumaade võimalikke kaubandusintegratsiooniga seotud kulusid – jätkama abi andmist kaubanduse ümberkorraldamiseks ja ülemaailmsesse majandusse integreerimiseks. Seetõttu kohustub ta edaspidi nii ELi piires kui ka suhetes rahvusvahelise kogukonnaga kasutama valikuvõimalusi, mida on kirjeldatud teatises täiendatud ja suurendatud abi kohta.”

„EL jätkab arengumaade abistamist nende kauplemisvõimaluste parandamisel, aidates integreerida kaubandust ametlikesse arengustrateegiasse ja tagades vajalike siseriiklike reformide läbiviimise.”

10.2 9. detsembri 2005. aasta järeldused: integreeritud raamistik: „Mõistes, et integreeritud raamistiku edasiarendamiseks tuleks täielikult kõrvaldada selle praegused puudused, otsustab EL kättesaadavate eelarveliste vahenditega ja koos muude rahastajatega hankida ressursse laiendatud integreeritud raamistiku piisavaks ja prognoositavaks rahastamiseks. Liikmesriigid võivad teha ka alternatiivse otsuse, et nad annavad abi samal eesmärgil, kuid muude kanalite kaudu.”

Kaubandusega liituv abi: “Et reageerida partnerriikide vaesuse vähendamise strateegias või arengukavades esmatähtsaks peetud vajadustele ning pidades silmas eesmärki jõuda 1 miljardi euroniga aasta kohta 2010. aastaks (kaasa arvatud kulutused integreeritud raamistiku laiendamisele), püüavad liikmesriigid arenguabi edasise suurendamise kohustuse raames suurendada ELi ühiskulutusi kaubandusega liituvale abile (selle määratluse kohaselt). Kui ühenduse panus kaasa arvata, annab see 2010. aastaks ELi kogupanuseks 2 miljardit eurot aastas.”